

Związek Rzemiosła Polskiego

ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel. +48 22 50 44 200, fax. +48 22 50 44 220, www.zrp.pl, zrp@zrp.pl

NO-103/2023

Warszawa, dnia 27 listopada 2023 r.

**Pani
Marzena Machałek
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Edukacji i Nauki**

Szanowna Pani Minister,

w odpowiedzi na pismo z dnia 27 października br. znak: DWST-WA.318.36.2023.PF w sprawie wyrażenia opinii odnośnie projektu rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2024 - Związek Rzemiosła Polskiego reprezentujący 25 izb rzemieślniczych i ponad 450 cechów, zrzeszających ponad 23 tysiące rzemieślników zatrudniających blisko 72 tysiące młodocianych pracowników w celu przygotowania zawodowego - przedstawia.

Powołane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Rozporządzenie ustala podział określonej w ustawie budżetowej na rok 2024 kwoty części oświatowej subwencji ogólnej pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem w szczególności typów i rodzajów szkół i placówek prowadzonych przez te jednostki, stopni awansu zawodowego nauczycieli oraz liczby uczniów w szkołach i placówkach. Opiniowany projekt rozporządzenia uzależnia wysokość subwencji oświatowej od liczby uczniów przeliczeniowych, otrzymanej przez zastosowanie zróżnicowanych wag i wskaźników dla wybranych kategorii uczniów, słuchaczy, wychowanków i dzieci. Rozporządzenie takie wydane jest w każdym roku i dotyczy wielkości subwencji na kolejny rok kalendarzowy.

Doceniamy to, że po kilku latach walki o podniesienie rażąco zaniżanej od 2016 roku wagi do ustalania wielkości subwencji za uczniów branżowych szkół I stopnia, będących młodocianymi pracownikami – zgłaszany wielokrotnie przez środowisko rzemieślnicze problem został dostrzeżony. Jednakże propozycja resortu podniesienia przedmiotowej wagi subwencji, jaka została zaproponowana w w/w projekcie rozporządzenia, jest w istocie symboliczna i nie przełoży się na kwoty w złotych, które zaspokoją potrzeb związanych zapewnieniem odpowiedniej jakości standardów realizacji kształcenia zawodowego organizowanego w klasach wielozawodowych w szkołach prowadzonych zarówno przez jednostki samorządu terytorialnego, jak też inne podmioty w tym organizacje rzemiosła.

W tym kontekście przedstawiona propozycja zmiany stanowi odpowiedź na zgłoszone problemy jedynie w minimalnym zakresie, zwłaszcza, że podniesienie wagi o zaledwie 0,01 (z 0,08 do 0,09) wskaźnika dotyczy tylko szkół, które realizują dokształcanie z teorii zawodowej we własnym zakresie lub uczniów – pracowników młodocianych z uwzględnieniem prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego, a dla pozostałych uczniów waga nadal nie uległa zmianie.

W tym miejscu podkreślamy istotne znaczenie dla przedsiębiorców rzemieślników - i nie tylko - możliwości realizacji i utrzymania kształcenia w klasach wielozawodowych na poziomie

każdego powiatu. Jest to kluczowe dla zapewnienia kadr dla gospodarki w możliwie szerokim wachlarzu zawodów i alternatywa dla zbyt dużej liczby absolwentów kończących naukę zawodu w jednym zawodzie.

Zbyt małe środki przeznaczane na finansowanie nauki w klasach wielozawodowych nie tylko prowadzi do zniechęcenia dyrektorów szkół do otwierania nowych oddziałów takich klas, ale także zniechęcenia do kontynuowania naboru do już istniejących. Nasi pracodawcy rzemieślnicy co raz częściej informują o nieodosobnionych przypadkach działań szkół zachęcających uczniów i pracodawców do zmiany formy organizacji zajęć praktycznych, tj. rozwiązania umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego (zawieranej na czas nieokreślony) na rzecz umowy cywilnoprawnej – co zdecydowanie negatywnie rzutuje na współpracę pracodawców ze szkołami. W ocenie środowiska rzemieślniczego, zaangażowanego w kształcenie zawodowe, utrzymanie tak zróżnicowanych wag, w sposób ewidentny przyczynia się do ograniczania kształcenia dualnego, które realizowane jest nie tylko w szkołach rzemieślniczych.

Nie jest odosobnionym poglądem, że koszty nauki w branżowych szkołach I stopnia są wysokie. Kształcenie zawodowe kosztuje więcej niż ogólnokształcące, a wprowadzanie nadmiernych oszczędności powoduje dużo większe straty w efektach nauczania w porównaniu z nauczaniem wiedzy teoretycznej. Nie można zgodzić się z dotychczasową opinią resortu, że wyodrębnienie innej wagi o odpowiednio niższej wartości dla uczniów będących młodocianymi pracownikami, realizującymi praktyczną naukę zawodu u pracodawcy, jest związane z dużo niższymi kosztami kształcenia tej grupy uczniów. W uzyskanej w marcu br. odpowiedzi resortu, zawarte są znane nam informacje nt. różnych instrumentów finansowych, z których na określonych warunkach mogą skorzystać pracodawcy, ale nie odnośnie w/w problemu wynikającego z niesprawiedliwych zasad naliczania środków na finansowanie doksztalcania teoretycznego uczniów klas wielozawodowych w branżowych szkołach I stopnia. Środki te nie są kierowane do pracodawców, lecz do szkół.

Biorąc pod uwagę powyższe wnosimy o dokonanie ponownej weryfikacji wielkości, zaproponowanych w w/w projekcie rozporządzenia, wag i zwiększenie ich do wielkości: P21 = 0,20, P22 = 0,18, P24 = 0,20.

Dualne szkolenie zawodowe w rzemiośle przetrwało niejedną reformę oświaty i tylko dzięki temu, że mogło funkcjonować w systemie i determinacji środowiska rzemieślniczego, utrzymało się szkolnictwo zawodowe na takim poziomie, by nie było potrzeby tworzyć go od podstaw.

Z wyrazami szacunku

Prezes Związku Rzemiosła Polskiego

Jan Gogolewski